

Olsztyn, 16 września 2021 r.

PS-VI.431.2.8.2021.KS

Szanowny Pan
Michał Łebski
Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego
Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT
- Centrum Młodego Człowieka
ul. E. Orzeszkowej 3/lok. 1U
19-300 Elk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.393.2021 z dnia 6 sierpnia 2021 r. /**akta kontroli str. 1-2/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – delegatura Urzędu w Elku, w składzie:

1. Katarzyna Stefanowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT – Centrum Młodego Człowieka w Elku.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 23 sierpnia 2021 r. i zakończono w dniu 24 sierpnia 2021 r. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań ustawowych placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.) - zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ kontrolowana Jednostka/ PWD/ Świetlica - co oznacza: Placówkę Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT – Centrum Młodego Człowieka w Elku, ul. E. Orzeszkowej 3/ lok. 1U,
2. Kierownik - co oznacza: kierownika Placówki Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT – Centrum Młodego Człowieka w Elku, pana Michała Łebskiego,
3. Regulamin – co oznacza: *Regulamin Placówki Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT*,
4. Fundacja - co oznacza: Fundację HUMAN „LEX” INSTYTUT w Elku,
5. Umowa - co oznacza: umowę o realizację zadania publicznego pod tytułem „*Centrum Młodego Człowieka*”, zawartą z Gminą Miastem Elk w dniu 30 grudnia 2019 r., zmienioną w dniu 10 listopada 2020 r.,

6. Sprawozdanie - co oznacza: *Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego*, składane na zakończenie każdego roku kalendarzowego Gminie Miastu Ełk,
7. Ośrodek - Ośrodek Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej, działający w Przychodni Specjalistycznej „Pro-Medica” w Ełku.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Placówkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pana Michała Łebkiego - Kierownika Placówki Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT - Centrum Młodego Człowieka w Ełku.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji prowadzonej w Placówce, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Kierownika oraz rozmowę przeprowadzoną z jednym dzieckiem.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej placówki

Placówka Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT - Centrum Młodego Człowieka jest niepubliczną placówką wsparcia dziennego, prowadzoną przez Fundację, która posiada zezwolenie Prezydenta Miasta Ełku z dnia 30 maja 2018 r., znak: PS.8123.21.2018, na prowadzenie placówki wsparcia dziennego na czas nieokreślony /**akta kontroli str. 3 - 4/**.

Podczas czynności kontrolnych zespołowi inspektorów przedłożono „*Statut Fundacji Human „LEX” Instytut* /**akta kontroli str. 5 - 12/** oraz „*Regulamin Organizacyjny Placówki Wsparcia Dziennego Fundacji Human Lex Instytut w Ełku*” /**akta kontroli str. 13 - 20/**, który określał szczegółowe zadania, organizację oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji w Placówce. Zgodnie z zapisami § 8 Regulaminu obowiązkowa dokumentacja Placówki winna obejmować:
- *listę wychowanków Placówki*;
- *zgody rodziców na udział w zajęciach wychowanków*,
- *roczny plan pracy w formie projektu lub grantu* /**akta kontroli str. 46 - 62/**.

Analiza Regulaminu wykazała konieczność dokonania w nim zmian, to jest dookreślenia formy w jakiej prowadzona jest Świetlica, dostosowania zapisów w zakresie aktualnej nazwy Placówki oraz liczby miejsc (zgodnie z określoną w decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ełku, dotyczącej spełniania wymagań lokalowych i sanitarnych, o której mowa na str. 4 niniejszego wystąpienia).

Kierownik sugerowane zmiany wprowadził na bieżąco i w dniu 23 sierpnia 2021 r. przedłożył poprawiony *Regulamin Placówki Wsparcia Dziennego Fundacji HUMAN „LEX” INSTYTUT – Centrum Młodego Człowieka*, do którego kontrolujący nie wnieśli uwag /**akta kontroli str. 21-28/**. Wobec powyższego odstąpiono od wydania zaleceń w omawianym obszarze.

Ustalono, iż w okresie podlegającym kontroli Placówka realizowała zadanie, dotyczące „*działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - Placówka wsparcia dziennego 2020-2023*”, pod tytułem: „*Centrum Młodego Człowieka*”, na podstawie umowy o realizację zadania publicznego, zawartej z Gminą Miastem Ełk w dniu 30 grudnia 2019 r., która następnie była zmieniona w dniu 10 listopada 2020 r. /**akta kontroli str. 29-35/**. Na zakończenie każdego roku kalendarzowego sporządzane jest i składane Gminie Miastu Ełk *Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego* /**akta kontroli str. 36 - 40/**.

Ponadto ustalono, iż w okresie podlegającym kontroli PWD realizowała projekt pt. „To Jest Moje Miejsce Bo Kocham To Miejsce” /**akta kontroli str. 41/**.

Z dokumentów organizacyjnych Placówki wynika, że jest ona prowadzona w formie opiekuńczej oraz, że jest przeznaczona dla 20 wychowanków. Kierownik poinformował, że do Świetlicy przyjmowane są dzieci w wieku od 5 do 18 roku życia.

Zapisy § 4.2. Regulaminu wskazują, że Świetlica działa „w ciągu całego roku kalendarzowego (w zależności od przyznanych dotacji), w godzinach dostosowanych do rzeczywistych potrzeb dzieci i młodzieży. Dni i godziny pracy pracowników placówki zatwierdza jej Kierownik na podstawie otrzymanych od pracowników/wychowawców harmonogramów miesięcznej pracy”.

Z przedłożonych kontrolującym harmonogramów pracy wychowawców /**akta kontroli str. 42-45/** wynikało, że zajęcia w PWD odbywały się przeważnie 2 razy w tygodniu, w godzinach popołudniowych (łącznie ok. 18-20 godzin miesięcznie). Kierownik kontrolowanej Jednostki wskazał, że wychowankowie oraz ich rodzice informowani byli o terminach zajęć bezpośrednio podczas pobytu w Świetlicy oraz za pośrednictwem utworzonej grupy w serwisie Facebook, służącej m.in. do wymiany informacji z podopiecznymi i ich rodzicami.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli, w związku ze stanem epidemicznym, stosownie do wytycznych Wojewody oraz obowiązujących rozporządzeń, w Placówce czasowo zawieszano zajęcia, okresowo realizowano je też w formie zdalnej za pośrednictwem Internetu oraz telefonicznie /**akta kontroli str. 46/**. Kierownik kontrolowanej Jednostki wskazał, iż o możliwości powrotu na zajęcia stacjonarne do Świetlicy, podopieczni byli informowani za pośrednictwem Facebooka /**akta kontroli str. 47/**.

W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą dzieci do Świetlicy przyjmowano na ich prośbę, za zgodą rodziców (opiekunów prawnych). W myśl zapisu § 6 Regulaminu oraz zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy pobyt dziecka w Świetlicy był dobrowolny. Kierownik kontrolowanej Jednostki poinformował, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadku skierowania dziecka do Placówki przez sąd. Rodzice, stosownie do art. 23 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy, nie ponosili odpłatności za pobyt dzieci w PWD.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W okresie podlegającym kontroli funkcję Kierownika w Placówce pełnił pan Michał Łebski, który był jednocześnie Prezesem Fundacji.

Analiza dokumentacji osobowej Kierownika wykazała, że spełniał on wymogi w zakresie kwalifikacji oraz wymagania, przypisane kierownikowi placówki wsparcia dziennego, określone w przepisach art. 25 ust. 2 ustawy.

Kierownik udzielał wychowankom oraz ich rodzicom poradnictwa psychologicznego, które miało na celu wsparcie w problemach dnia codziennego, a także sytuacji kryzysowych /**akta kontroli str. 48/**. Jednocześnie ustalono, że posiadał on kwalifikacje określone w art. 26 ust. 1 pkt 3 wyżej cytowanej ustawy, umożliwiające udzielania podopiecznym i ich rodzinom pomocy psychologicznej.

Opiekę dzieciom zapewniało 2 wychowawców, zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. W kontrolowanej Jednostce, w ramach realizowanego wcześniej wspomnianego projektu pt. „To Jest Moje Miejsce Bo Kocham To Miejsce”, zajęcia prowadził również dogoterapeuta /**akta kontroli str. 49/**.

Analiza przedłożonej dokumentacji osobowej ww. pracowników wykazała, że spełniali oni wymagania określone w art. 26 ust. 1 ustawy oraz warunki określone w art. 26 ust. 2 ustawy, co zostało potwierdzone oświadczeniami tych osób o:

- niepozbawieniu/ nieograniczeniu/ niezawieszeniu władzy rodzicielskiej,
- braku obowiązku alimentacyjnego,
- nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

W okresie objętym kontrolą, przy zapewnianiu opieki nad dziećmi przebywającymi w PWD oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań, nie korzystano z pomocy wolontariuszy.

III. Spełnianie wymagań lokalowych i sanitarnych

Kontrolujący ustalili, że lokal, w którym Placówka prowadzi działalność stanowi własność Gminy Miasta Ełk i jest wynajmowany na podstawie umowy, która została zawarta 16 czerwca 2017 r. na czas nieokreślony.

Świetlica zlokalizowana jest na parterze wielorodzinnego budynku 3-kondygnacyjnego. Dysponuje czterema pomieszczeniami do zajęć, pomieszczeniem kuchennym oraz toaletą.

Placówka wyposażona jest w niezbędne meble, sprzęt komputerowy i muzyczny, a także posiada telewizor, projektor, sprzęt sportowy, gry planszowe, książki oraz artykuły plastyczne.

Zgodnie z zapisami art. 18 b ustawy placówka może być prowadzona w lokalu, który spełnia wymagania lokalowe i sanitarne zawarte w przepisach wykonawczych do ustawy, tj. rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1630).

Na podstawie udostępnionej dokumentacji stwierdzono, że Placówka spełnia wymagania określone w powyższym rozporządzeniu, co zostało potwierdzone pozytywną opinią Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ełku oraz pozytywną opinią Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ełku, wydanymi w drodze decyzji administracyjnych **/akta kontroli str. 50-52/**.

Kontrolowana Jednostka nie dysponuje bezpośrednim dostępem do boiska. Ustalono, że zajęcia sportowe organizowano na boisku szkoły podstawowej, znajdującej się w pobliżu Placówki.

IV. Zasady współpracy z rodzinami biologicznymi/opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi

Kierownik Świetlicy w pisemnej informacji **/akta kontroli str. 53/** wskazał, że *W standardach pracy fundacji zawierają się działania oparte o współpracę z rodzicami.* Z przekazanych przez Kierownika informacji wynika, że w okresie kontrolnym, Placówka współpracowała z rodzicami bądź opiekunami prawnymi poprzez indywidualne kontakty bezpośrednie i telefoniczne. Ponadto rodzice brali udział m.in. w:

- spotkaniach organizacyjnych;
- wyjściach integracyjnych (do kina, na basen, do restauracji);
- w zajęciach z dogoterapeutą;
- zajęciach teatralnych;

- spotkaniu z Policją i Strażą Miejską, mającego na celu poprawę bezpieczeństwa środowiska lokalnego;
- Pikniku Rodzinnym, organizowanym przez Fundację (wrzesień 2020 r.);
- działaniach na rzecz rewitalizacji okolicznych podwórek;
- pracach remontowych w Placówce.

Na podstawie informacji uzyskanych od Kierownika **/akta kontroli str. 54/** ustalono, że Świetlica w ramach swojej działalności współpracowała z następującymi podmiotami:

- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ełku,
- Urzędem Miasta w Ełku,
- Komendą Powiatową Policji w Ełku,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Ełku,
- Ośrodkiem Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej, działającym w Przychodni Specjalistycznej „Pro-Medica” w Ełku.

Kierownik kontrolowanej Jednostki wskazał, że rodzice podopiecznych informowani byli o możliwości skorzystania z pomocy ww. Ośrodka.

Z informacji przekazanych przez Kierownika wynikało, że Placówka w okresie podlegającym kontroli nie współpracowała z podmiotami oświatowymi, bowiem nie zachodziła taka potrzeba.

Podjęmowana współpraca z rodzicami/opiekunami dzieci, szkołami oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny nie znajduje odzwierciedlenia w dokumentacji prowadzonej przez kontrolowaną Jednostkę. W ocenie kontrolujących zasadne jest dokumentowanie działań w ramach powyższej współpracy, ze szczególnym uwzględnieniem podjętych ustaleń, co pozwoli na zweryfikowanie aktualnych potrzeb dzieci oraz objęcie ich kompleksowym wsparciem.

V. Sposób realizacji i dokumentowania zadań ustawowych wynikających z formy prowadzonej placówki

1. Opieka i wychowanie

Stosownie do zapisów Regulaminowych w kontrolowanej Jednostce prowadzone były *listy wychowanków Placówki* **/akta kontroli str. 55-56/**, z których wynika, iż w 2020 r. Placówka objęła wsparciem w sumie 16 wychowanków (jedno dziecko zrezygnowało z powodu wyjazdu), natomiast w 2021 r. do Świetlicy zapisanych było 15 dzieci. W toku kontroli ustalono, że wszystkie dzieci do Świetlicy przyjmowane były po dostarczeniu zgody rodziców/opiekunów prawnych, która zawierała m.in.: dane osobowe dziecka, numer telefonu do rodzica/opiekuna oraz zgodę rodziców na publikację wizerunku dziecka na stronie Facebook (podczas uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Placówkę) lub kanale YouTube **/akta kontroli str. 57/**

W kontrolowanej Jednostce nie odnotowywano obecności dzieci na każdych zajęciach. Prowadzono natomiast ewidencję uczestnictwa dzieci w zajęciach w danym miesiącu **/akta kontroli str. 58-62/**.

Biorąc pod uwagę fakt, że odpowiedzialność za bezpieczeństwo wychowanków na zajęciach w Świetlicy ponoszą jej pracownicy, w związku z tym powinni oni mieć pewność, które dzieci danego dnia faktycznie uczestniczyły w zajęciach. W bieżącym instruktażu wskazano Kierownikowi na zasadność odnotowywania obecności podopiecznych na każdych zajęciach.

Analiza ewidencji uczestnictwa dzieci w zajęciach w poszczególnych miesiącach oraz harmonogramów pracy wychowawców pozwoliła stwierdzić, że określony w przepisach art. 28

ust. 2 ustawy limit dzieci przebywających pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, został zachowany.

W okresie przeprowadzania czynności kontrolnych w Placówce nie odbywały się zajęcia, co było zgodne z przedłożonym harmonogramem czasu pracy wychowawców **/akta kontroli str. 43/**. Niemniej jednak w czasie kontroli, przypadkowo do Świetlicy przyszedł jeden z jej wychowanków, który wyraził chęć rozmowy z kontrolującymi. Wychowanek bardzo pozytywnie wypowiadał się na temat organizowanych w Placówce zajęć, w których chętnie brał udział.

Na podstawie informacji przekazanych przez ww. wychowanka oraz Kierownika kontrolowanej Jednostki, a także zdjęć z działań podejmowanych w PWD, umieszczonych na Facebooku, stwierdzono, że podopiecznym Świetlicy zapewniano opiekę i wychowanie.

2. Pomoc w nauce

Kierownik kontrolowanej Jednostki poinformował, że zgodnie z zapisami w „Ofercie realizacji zadania publicznego” **/akta kontroli str. 63-79/**, stanowiącej integralną część Umowy, wychowawcy Placówki udzielali dzieciom pomocy w nauce oraz nadrabianiu zaległości szkolnych zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami. Wychowanek, z którym przeprowadzono rozmowę potwierdził, że taką pomoc w Świetlicy otrzymywał.

3. Organizacja czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji Kierownika **/akta kontroli str. 41/**, analizy przedłożonego Sprawozdania oraz zdjęć umieszczonych na Facebooku ustalono, że wychowankom Placówki oferowano różnego rodzaju zajęcia, umożliwiające atrakcyjne spędzanie czasu wolnego oraz rozwój zainteresowań tj.:

- zajęcia arteterapeutyczne,
- zajęcia z dogoterapeutą,
- zajęcia profilaktyczne,
- zajęcia sportowe na boisku szkolnym,
- wspólne wyjścia integracyjne np. na basen, do kina, na ognisko.
- cykl zajęć judo,
- zajęcia filmowe, w ramach których powstał film pt. *Alladyn* (*dostępny na kanale You Tube*), w którym wystąpili dzieci uczęszczające do Świetlicy,

Ponadto, jak wynika z informacji przekazanych przez Kierownika kontrolowanej Jednostki, w ramach zajęć zorganizowano również Piknik Rodzinny. Wychowankowie wraz z rodzicami podejmowali także działania związane z rewitalizacją okolicznych podwórek.

Wychowanek, z którym kontrolujący przeprowadzili rozmowę, pozytywnie wypowiadał się na temat zajęć organizowanych w Placówce, w których chętnie brał udział.

Z informacji przekazanych przez Kierownika wynika, iż Placówka (poza określoną w Regulaminie) nie prowadziła żadnej innej dokumentacji dotyczącej dziecka oraz odzwierciedlającej bieżącą realizację zadań. Kierownik w pisemnym wyjaśnieniu **/akta kontroli str. 80-81/** podał, że dokumentowanie realizacji zadań *odbywa się w formie rocznych sprawozdań z projektów realizowanych w formie grantów*. Wspomniane Sprawozdanie zostało kontrolującym przedłożone **/stanowi akta kontroli str. 36-40/**, niemniej w ocenie zespołu inspektorów istnieje zasadność bieżącego dokumentowania realizowanych w PWD zadań i przeprowadzanych zajęć, z uwzględnieniem ich tematyki. Tak przyjęty sposób dokumentowania umożliwi ciągłą weryfikację potrzeb dzieci oraz będzie stanowił potwierdzenie objęcia ich wsparciem, adekwatnym do zdiagnozowanych problemów.

W powyższym zakresie Kierownikowi kontrolowanej Jednostki udzielono bieżącego instruktażu.

VI. Inne usługi

Ustalono, iż w okresie podlegającym kontroli dzieciom oraz ich rodzicom/opiekunom prawnym wsparcia udzielał psycholog. Wychowankowie otrzymywali pomoc w ramach zajęć indywidualnych i grupowych. Natomiast rodzicom lub opiekunom prawnym psycholog udzielał pomocy w ramach indywidualnych konsultacji (w tym również dotyczących problemów opiekuńczo-wychowawczych) /akta kontroli str. 37 i 48/. Podkreślić należy, iż świadczone w Placówce poradnictwo psychologiczne może mieć istotny wpływ na wzmocnienie i zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.

VII. Uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę negatywny wpływ sytuacji epidemicznej m.in. na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, a co za tym idzie na ich funkcjonowanie emocjonalno-społeczne, podkreślić należy istotną rolę pomocy psychologicznej, jaką mogą uzyskać podopieczni Świetlicy.

Mając na względzie zasadniczy cel funkcjonowania placówek wsparcia dziennego, jakim jest pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci oraz problemy opiekuńczo-wychowawcze z jakimi często zmagają się rodziny, rekomenduje się, w miarę możliwości, zwiększenie wymiaru godzin pracy Placówki.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Pouczenie

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020 poz. 821 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny Specjalista
Agnieszka Brzozowska – główny specjalista